

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi)

www.bestdergi.net

Lisans Düzeyindeki Öğrencilerin Heykel Çalışmalarına İlişkin Algıları

Ömer Tayfur Öztürk
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Bu makaleye atıf için:

Öztürk, Ö.T. (2017). Lisans Düzeyindeki Öğrencilerin heykel çalışmalarına ilişkin algıları. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi)*, 1(1), 31-44.

To cite this article:

Ozturk, O.T. (2017). University students' perceptions on statue works. *Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal)*, 1(1), 31-44.

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi):

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi); ulusal, bilimsel, hakemli ve Türkçe bir dergi olarak yılda iki kez yayınlanmaktadır. Bu dergide; bilim, eğitim, sanat veya teknoloji ile ilgili özgün kuramsal çalışmalar, literatür incelemeleri, araştırma raporları, sosyal konular, kitap incelemeleri ve araştırma makaleleri yayınlanmaktadır. Dergiye yayınlanmak üzere gönderilen makalelerin daha önce yayınlanmamış veya yayınlanmak üzere herhangi bir yere gönderilmemiş olması gerekmektedir. Bu makale araştırma, öğretim ve özel çalışma amaçları için kullanılabilir. Herhangi bir formda, kısmi veya bütün olarak yeniden basımı kesinlikle yasaktır. Makalelerinin içeriğinden sadece yazarlar sorumludur. Dergi, makalelerin telif hakkına sahiptir. Yayıncı, araştırma materyalinin kullanımı ile ilgili olarak doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp, eylem, talep, işlem, maliyet veya zarardan sorumlu değildir.

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal):

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal) is published twice a year as a national, scientific, refereed and Turkish journal. In this journal, original theoretical works, literature reviews, research reports, social issues, psychological issues, curricula, learning environments, book reviews, and research articles related to science, education, art or technology are published. The articles submitted for publication must have not been published before or sent to be published anywhere. This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction in any form to anyone is expressly forbidden. Authors alone are responsible for the contents of their articles. The journal owns the copyright of the articles. The publisher shall not be liable for any loss, actions, claims, proceedings, demand, or costs or damages whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with or arising out of the use of the research material.

Lisans Düzeyindeki Öğrencilerin Heykel Çalışmalarına İlişkin Algıları

Ömer Tayfur Öztürk

Özet

Sanata dair değerlerin bireye kavratılıp, toplumun sanat kültürünün yükseltilmesi sanat eğitiminin gerekliliğini yansıtmaktadır. Sanat eğitimi bireysellik esastır. Ve sanat eğitimi toplum bireylerine yansıtıp onları eğitecek kişiler, öncelikle sanat eğitimcileridir. Üç boyutlu heykel çalışmaları bireyin görerek ve dokunarak hissetmesi ile yaratıcılığı gelişmesinde etkin ve önemli bir rol üstlenmektedir. Bunun yanı sıra bireyin estetik bakış açısının gelişmesi ile fiziki çevresini ve içinde bulunduğu ortamı farklılaştırmaktadır. Bu çalışmada Türkiye’de üniversiteler bünyesinde Resim-İş Öğretmenliği (Eğitimi) Anabilim Dalı bulunan altı üniversitede yapılan araştırmayla, öğretmen adayı bireylerin heykel sanatı ve heykel çalışmalarını nasıl algıladıklarına ilişkin görüşleri alınmış ve çıkan sonuçlardan elde edilen verilere göre farklılıklar ve eksik durumlar tespit edilmiş, öneriler sunulmuştur. Veri toplama aracı olarak öğrencilere anket uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanat eğitimi, Heykel, Algılama

University Students’ Perceptions on Statue Works

Abstract

The value of the arts is comprehended individually and the art culture of the society is raised to reflect the necessity of art education. Art education is individualistic. Those who reflect art education to the people of society and educate them are primarily art educators. The three-dimensional sculpture plays an active and important role in the development of creativity through the feeling of seeing and touching the individual. In addition to this, the aesthetic point of view of the individual develops and differentiates the physical environment and the environment it is in. In this study, teacher candidates of the Painting Education (Training) Program of six universities in Turkey are involved, their perceptions regarding the art of sculpture and sculptural works, and according to data obtained from the results, the differences and missing cases and suggestions were presented. Questionnaire was applied to students as the data collection tool.

Key Words: Art education, Sculpture, Perception

Giriş

Eğitim süreci ve kültür arasındaki karşılıklı ve işlevsel ilişkinin varlığı açıktır. Eğitimcilere göre kültür, eğitim yoluyla kazandığımız içerik iken eğitim ise bu içeriği kazandıran süreçtir. Yani, eğitimsiz kültür veya kültürsüz eğitim düşünülemez. Bir başka deyişle, eğitim yol ise, kültür yolunun hayat boyunca yaşayarak öğrendiklerinin tümüdür (Güvenç, 1997). Kültür seviyesi yüksek bireyler yetiştirebilmek için iyi bir eğitim alt yapısı oluşturmak gereklidir. Sanat eğitimi alt yapısının verildiği ilk ve ortaöğretim kurumlarında sanat eğitimcisi olacak bireyleri yetiştiren Eğitim Fakülteleri Resim İş Eğimi Ana Bilim Dallarından mezun olan bireylerin sanatın her alanında kendini yetiştirmiş, sanata ve sanat eserine farklı pencereden bakmayı bilmesi gerekmektedir. Bu vasıfta yetişen öğretmen adaylarımızın heykel sanatını ve onun toplum içinde daha iyi anlaşılmasını sağlayacak bir eğitim verecekleri inancındayım.

Üç boyutlu uygulamalar sayesinde sanat eğitimi bireyin duygularını ve zevklerini geliştirir. Hem üzerinde çalıştığı nesne, hem de düşünmeyi ve görmeyi öğrenir. Öğrenci kendinde bulunan yaratıcı gücü ortaya çıkardığı ölçüde hayata alıncak, onu tanıyacak ve gelişmesi tam bir birey olarak kendi varlığını, dolayısıyla da bağlı olduğu toplumu faydalandırması ve yaratması olacaktır (Özkarakoç, 2004).

İnsanın doğduğu andan itibaren çevresini dokunarak hissederek anlaması daha sonra nesnelerin üçüncü boyutunu kavraması ve bundan haz duyması, bireye gelecekte verilecek heykel eğitimiyle onun çevresindeki nesnelere üç boyutu ile daha iyi kavraması ve estetik haz duyması sağlanacaktır. Bu sayede içinde yaşadığı ortamı çevreyi farklı algılayacak ve estetik hale getirecektir. Sonuçta kültür; toplumun üyesi olan insanın yaparak yaşayarak öğrendiği ve öğrettiği maddi manevi değerlerden oluşan bütüne, kişi bu bütünde kendine daha güzel bir ortam oluşturmaktadır. Geçmişten gelen mirasına sahip çıkmalı ve modern sanatıyla harmanlamalı gelecek kuşağa aktarmalıdır. Toplumdaki sanat ve sanat kültürü bu sayede gelişecektir.

Heykel sanatının toplumla ilişki kurduğu en önemli yer anıtlardır. Bu anıtların toplumda heykel kültürünü olumlu bazen olumsuz diyebileceğimiz şekilde etkilediği söylenebilir. Olumsuz yönü toplumun heykeli sadece anıt olarak görmesidir. Bu Türkiye’de Cumhuriyet döneminde başlayan kahramanlıkların ve Kurtuluş Zaferinin anıt heykellerle ebedileştirilmiş olmasıyla halka heykelin sevdirilmesi sağlanmış bir taraftansa heykel hakkında pek fazla bilgiye sahip olmayan halkta sadece realist anlayışla yapılan anıtlar olduğu fikrini uyandırmıştır.

Anıt heykellerin siyasi mesajının yanında birde kentsel mekâna kattığı estetik değeri vardır. Neşe Yeşilkaya’ya (2002) göre, her “modern” kentte, kentlinin caddelerini sadece yol almak için kullanmayacağı, zaman geçirebileceği, günlük yaşamının parçası kentsel mekânlara gereksinimi vardır. Heykeller ancak bu kentsel mekânla birliktelik ile anlamlıdır ve mesajını tam aktarabilir.

Meriç Hızal (1997) Türkiye de anıtların moral istemini ve toplum için bir gereksinim olduğunu şu sözlerle açıklar: *“Her değişimde olduğu gibi isteğin tabandan gelmesi gerekiyor gençler bilerek severek seçmeli bu mesleği kent sakinleri kendileri gereksinim görmeli kamu alanlarında sanat yapıtlarına, bunun için maddi ve moral emek vermeli, yorgunluğuna en azından göz misafiri olmalı, her sevgi emekle büyür insan yüreğinde. Bir biçimde emek vermeli ki sevsin, sevsin ki anlansın, benimsesin, korusun, yenisini daha başkasını istesin. Bunların çocukları için bir tür hazine olduğunun ayırtına varsın.”* Türkiye’de modern anlamda heykel sanatının temeli 1882 yılında Sanayi Nefise ile başlar. Cumhuriyetin kurulması ile hız kazanır ve 1950’lerden sonra Batı ile eşdeğer bir çizgiye ulaşır. Fakat heykeli “yonut” olarak ele alırsak çok daha eskide buluruz köklerini durum bu iken topluma heykel sanatını ve onun eğitimini verip, bilinçli kitleler oluşturacak öğretmen adaylarımızın heykele yaklaşımı nedir? Onu nasıl algılamaktalar? Heykel çalışmalarına karşı ne tür duygular beslemekteler?

İnanç ve tutumların özelliklerini ve bunların insan şahsiyetinde oynadığı rolü bilmek çok şey ifade eder. Bu bilgi sayesinde insanın cemiyet içindeki faaliyetlerini anlayabiliriz. Uzun zaman sürecinde insanların davranışlarının önceden tahmin edilmesi ve faaliyetleri denetim altına alınması istenebilir. Bu durumda, inanç ve tutumların ortaya çıkışı ve tutum değişmelerinin nasıl bir süreç izlediğinin bilinmesi gerekir. Tutumlar doğuştan gelmemekte, öğrenme yoluyla sonradan kazanılmaktadır. Tutumlar zaman içinde yaşla birlikte gelişim ve hatta değişim gösterebilir.

Bu sorulara cevap verebilmek için bu araştırmayı yapma ihtiyacı hissedilmiştir. Bu amaçla Türkiye’de farklı bölgelerden tesadüf olarak seçilen altı üniversitenin Resim-İş Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Öğrencilerine anket uygulanmıştır. Araştırma sonunda elde edilen bulgulardan çıkarılan sonuçlarla, Türkiye’de sanat eğitimi sürecinin kalite ve veriminin artırılması hedeflenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Lisans düzeyindeki öğrencilerin heykeli ve heykel sanatını birkaç farklı açıdan algılaması söz konusu: Bunlar kültürel açıdan nasıl algıladıkları, üç boyutluluk açısından nasıl algıladıkları. Bu algılama öğrencilerin yaşları aldıkları eğitim ve mezun olduklarında mevcut statülerine uygun mudur, değil midir? Araştırmanın genel amacı olmuştur. Bu amaca ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- Heykel derslerinde öğrencilerin heykelle tanışıklıkları ve ne tür bir yaklaşım içerisinde oldukları, yaşadıkları sorunlar neler? Ve bu algılamada yaşanan sorunların giderilmesi için neler yapıyor, algıyı artırmak için neler yapılabilir? Başarı için algılama düzeyi nasıl artırılabilir?
- Dönem içerisinde alınan heykel dersinin sonucunda gelinecek noktada öğrencilerin heykelle olan ilgisinin ne boyutta olduğu ve verilmiş ve ortamın algı kolaylığı açısından nasıl olması gerekir?

Araştırmanın Önemi

Heykel sanatı, hayatın içinde olmasına rağmen yeterince eğitim sürecine yansımamaktadır. Bunun sonucu olarak heykelin algılanmasında sıkıntılar yaşanmaktadır. Bunların neler olduğunun ve nasıl giderilebileceğinin araştırılması. Kültürel ve boyut olarak algı farklılıkları ve bunun ne tür önlemlerle olumlu yönde artırılabilirliğinin araştırılması, önem arz etmektedir. İyi bir algılama ile eğitim süreci içerisinde ne seviyeye varılabileceği ve heykel derslerinde verilen üç boyut algısının gündelik hayatta öğrencilere ne tür faydalar sağlayabileceğinin araştırılması sonuca ulaşmada katkı sağlayacaktır. Sonuçta heykeli nasıl algılamalı ve ondan nasıl estetik haz alınmalı, eğitime, topluma katkıları ve bireylere kazandırdıklarının araştırılması, konunun önemini artırmaktadır.

Yöntem

Çalışmanın bu bölümünde ele alınacak başlıklar şu şekilde sıralanmaktadır: Araştırmanın modeli, evren örneklem, verilerin toplanması, verilerin çözümü ve yorumlanması.

Araştırmanın Modeli

Araştırmanın ana amacı; lisans düzeyindeki öğrencilerin heykel algılama biçimlerini ortaya koymaktır. Araştırmanın modeli genel tarama modelidir. Tarama modelleri, geçmişte olmuş ya da hala var olan durumları, var oldukları şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Tarama modelinin bir türü olan genel tarama modeli ise, çok sayıda elemandan oluşan bir evrenden, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2003).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Yüksek Öğretim Kurumuna bağlı Üniversitelerden bünyesinde Resim İş Eğitimi Ana Bilim Dalı bulunan Üniversiteler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem evrenini tesadüfî örneklem yöntemi ile 6 üniversite (Selçuk Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Niğde Üniversitesi) oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan öğrenciler Eğitim Fakültesi Resim İş Eğitimi bölümleri 4. sınıf öğrencileridir. Araştırmanın Örneklemi altı farklı üniversite eğitim alan 196 öğrenciden oluşmaktadır. Soru formu hazırlandıktan sonra soru formunun yüzey (face) geçerliliğinin sağlanabilmesi için konuyla ilgili 5 ayrı uzmanın görüş ve onayı alınmış, bu uzmanların görüşleri doğrultusunda gerekli değişiklikler yapılmıştır. 30 kişiden oluşan denek grubuna pilot uygulama yapılmış, çalışan ve çalışmayan soruların tespitinin ardından soru formu alan araştırmasına hazır hale getirilmiştir.

Anketler 18 yaşından büyük denekler üzerinde yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Toplam 196 anket uygulanmış, anketlerden toplanan verilerin girişi ve istatistiksel analizlerin yapılması SPSS 13.0 paket programı ile gerçekleştirilmiştir.

Örneklem belirlenmesinde "Olasılıksal Olmayan Örneklem Türleri"nden "Yargısal Örneklem" türü tercih edilmiştir. Yargısal örneklem, araştırmacının üzerinde çalıştığı nüfusa ilişkin belirli özellikleri örneklemine içine almasıyla elde edilen bir örneklem türüdür (Geray, 2004, s. 107).

Verilerin Toplanması

Araştırma; eğitim- öğretim metotlarına katkıda bulunacak bir eğitim araştırmasıdır. Soru formu; literatür taraması ve daha önce kullanılmış güvenilirliği ve geçerliliği kanıtlanmış konuyla ilgili ölçeklerden elde edilen bilgilerden yola çıkarak özgün bir şekilde tasarlanmıştır. Soru formunun geçerliliği; yüzey geçerliliği ve KMO Barlett değeri ile sağlanırken güvenilirliği de Cronbach Alpha hesaplaması aracılığıyla kanıtlanmıştır.

Soru formu elde etmeyi amaçladığı bilgiler bakımından üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde öğrencilerin kimlik bilgilerine ilişkin altı soru yer almaktadır. İkinci bölümde öğrencilerin okullarında heykel çalışmalarını verimli bir biçimde yapabilecekleri araç-gereçlerin olup olmadığını sorgulayan 5 soru, üçüncü ve son bölümde ise öğrencilerin heykel sanatına ilişkin düşünce ve tutumlarını ölçen 12 soru bulunmaktadır. Soru formu toplam 23 sorudan oluşmaktadır.

Bu araştırmayı doğru temellere dayandırmak için literatür tarama tekniğiyle öncelikle ana kavramların açıklanmasına gidilmiştir. Buna dayalı olarak araştırmanın ilk kısımlarında heykel sanatı, eğitimi, algılama biçimi kavramlarını inceleyen kaynaklar taranmıştır.

Araştırmadaki öğrencilerin cinsiyetleri, yaşları, babalarının eğitim durumları, ekonomik durumları, mezun oldukları lise türü ve öğrenim gördükleri üniversiteleri tespit için kişisel bilgi formu oluşturulmuştur. Öğrencilerin heykel algılama biçimleri hakkındaki görüşlerini ortaya çıkarmak içinse kesinlikle katılıyorum, katılıyorum katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum şeklinde derecelemelerin olduğu anket geliştirilmiştir.

Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Anketler 18 yaşından büyük denekler üzerinde yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Toplam 196 deneğe anket uygulanmıştır. Anket formları uygulama yapıldıktan sonra kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Anketlerden toplanan verilerin girişi ve istatistiksel analizlerin yapılması SPSS 13.0 paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada istatistiksel teknikler olarak; t testi, tek yönlü varyans analizi ve ki-kare (Chi-Square) testi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin özelliklerini ve verdikleri yanıtların dağılımını görebilmek amacıyla betimleyici analiz sonuçları raporlanmıştır. Betimleyici analizlerden frekans analizi çalışmada kullanılmıştır.

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Bu başlık altında araştırmaya katılanların cinsiyet, yaş, gelir, deneklerin babalarının eğitim durumu, mezun olunan lise ve öğretim görülen üniversite değişkenlerine verdikleri yanıtlar ele alınacaktır.

Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımları

Araştırmaya katılan öğrencilerin Tablo 1’de yer alan cinsiyet dağılımları incelendiğinde kadın deneklerin oransal olarak ağırlıkları göze çarpmaktadır. Araştırmaya katılanların tamamının cinsiyetle ilgili soruya yanıt verdikleri görülmektedir. Buna göre katılımcıların % 58,2’si kadın; % 41,8’i de erkek deneklerden oluşmaktadır.

Tablo 1. Cinsiyet Dağılımı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kadın	114	58,2	58,2
Erkek	82	41,8	41,8
Toplam	196	100,0	100,0

Katılımcıların Yaş Dağılımı

Yaş değişkenine ilişkin dağılımda yoğunlaşmanın 23-28 yaş aralığında olduğu gözlenmiştir. Tablo 2'de de görüldüğü gibi katılımcıların % 99,5'i yaşla ilgili soruya yanıt vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 57,9 gibi önemli bir bölümü 23-28 yaş aralığındayken, % 33,3'ü 17-22, % 8,7'si de 29 ve üzeri yaş aralıklarındadır. Örneklemin genç bir nüfustan oluştuğu düşünüldüğünde bu dağılım normal olarak değerlendirilebilir.

Tablo 2. Yaş Dağılımı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
17-22	65	33,2	33,3
23-28	113	57,7	57,9
29 ve Üzeri	17	8,7	8,7
Toplam	195	99,5	100,0
Cevapsız	1	,5	
Genel Toplam	196	100,0	

Gelir Dağılımı

Katılımcıların ailelerinin gelir durumuna ilişkin alınan yanıtlar incelendiğinde ise "351-1000 YTL" aralığındaki yoğunlaşma dikkat çekmektedir. İlgili soruya katılımcıların % 96,9'u yanıt vermişlerdir. Tablo 3'de de görüldüğü gibi çalışmaya katılanların % 54,7'si gibi önemli bir bölümü 351-1000 YTL düzeyinde gelire sahipken; % 24,2'si 1001-1500; % 14,7'si 1501 ve üzeri, % 6,3'ü de 0-350 YTL aralığında gelir düzeyine sahip olduklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 3. Gelir Dağılımı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
0-350	12	6,1	6,3
351-1000	104	53,1	54,7
1001-1500	46	23,5	24,2
1501 ve Üzeri	28	14,3	14,7
Toplam	190	96,9	100,0
Cevapsız	6	3,1	
Genel Toplam	196	100,0	

Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumu

Katılımcıların babalarının eğitim düzeyini sorgulayan soru, % 98,5 oranında yanıtlanmıştır. Tablo 4'de ayrıntılı biçimde yer alan dağılıma göre katılımcıların % 31,6'sının babalarının eğitim düzeyi ilkokulken; % 27,5'inin fakülte/yüksekokul, % 19,2'si lise, % 16,6'sı ortaokul, % 5,2'si de "okur yazar değil" kategorisindedirler.

Tablo 4. Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumu Dağılımı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Okuryazar Değil	10	5,1	5,2
İlkokul	61	31,1	31,6
Ortaokul	32	16,3	16,6
Lise	37	18,9	19,2
Fakülte/Yüksek Okul	53	27,0	27,5
Toplam	193	98,5	100,0
Cevapsız	3	1,5	
Genel Toplam	196	100,0	

Mezun Olunan Lise Türü

Katılımcıların mezun oldukları lise türünü sorgulayan soru, % 97,4 oranında yanıtlanmıştır. Tablo 5'te ayrıntıları yer alan dağılıma göre mezun olunan lise türü dağılımında en yüksek orana % 49,7 ile "düz lise" kategorisi sahiptir. Düz liseyi sırasıyla % 20,9 ile "Güzel Sanatlar Lisesi", % 18,3 ile "Meslek Lisesi", % 6,3 ile "Anadolu Lisesi", % 3,1 ile "Süper Lise", % 1,6 ile de "Fen Lisesi" takip etmektedir.

Tablo 5. Katılımcıların Mezun Oldukları Lise Türü Dağılımı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Düz Lise	95	48,5	49,7
Süper Lise	6	3,1	3,1
Anadolu Lisesi	12	6,1	6,3
Fen Lisesi	3	1,5	1,6
Güzel Sanatlar Lisesi	40	20,4	20,9
Meslek Lisesi	35	17,9	18,3
Toplam	191	97,4	100,0
Cevapsız	5	2,6	
Genel Toplam	196	100,0	

Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversite

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleriyle ilgili olarak son aşamada onların öğrenim gördükleri üniversite dağılımına yer verilmiştir. Tablo 6'da da görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin % 37,8'i Selçuk Üniversitesi'nde, % 16,8'i Niğde Üniversitesi'nde, % 16,3'ü Gazi Üniversitesi'nde, % 16,3'ü Dicle Üniversitesi'nde ve % 12,8'i de Pamukkale Üniversitesi'nde öğrenim görmektedir.

Tablo 6. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversitelere Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Selçuk Üniversitesi	74	37,8	37,8
Niğde Üniversitesi	33	16,8	16,8
Dicle Üniversitesi	32	16,3	16,3
Pamukkale Üniversitesi	25	12,8	12,8
Gazi Üniversitesi	32	16,3	16,3
Toplam	196	100,0	100,0

İçerik ve Araç-Gereç Bakımından Heykel Derslerine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Bu bölümde çalışmaya katılan öğrencilerin fakültelerinde heykel derslerinin işlenmesiyle ve bu derslerde kullanılan araç-gereçlerle ilgili görüşlerine ilişkin frekans analizi bulgularına yer verilmiştir.

Heykel Ders Saatlerinin Yeterliliği

Eğitim fakültelerinde resim-iş eğitimi bölümleri bünyesinde heykel için ayrılan ders saatlerinin yeterli olup olmadığına ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 7'de yer almaktadır. İlgili sorunun yanıtlanma oranı % 97,4'dür. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 68,6'sı heykel ders saatlerinin yeterli olmadığını düşünürken, % 31,4'ü de yeterli olduğunu düşünmektedir.

Tablo 7. Heykel Ders Saatlerinin Yeterliliği

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	60	30,6	31,4
Hayır	131	66,8	68,6
Toplam	191	97,4	100,0
Cevapsız	5	2,6	
Genel Toplam	196	100,0	

Heykel Atölyesi

Fakültede heykel dersleri için kullanılan bir atölyenin olup olmadığını sorgulayan soru, Katılımcıların % 98,5'i tarafından yanıtlanmıştır. Tablo 8'de de görüldüğü gibi katılımcıların % 73,6'sı fakültelerinde heykel dersleri için bir atölyenin bulunduğunu ifade ederken, % 26,4'ü de bulunmadığını ifade etmiştir.

Tablo 8. Heykel Atölyesi

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	142	72,4	73,6
Hayır	51	26,0	26,4
Toplam	193	98,5	100,0
Cevapsız	3	1,5	
Genel Toplam	196	100,0	

Heykel Derslerinin Alındığı Yer

“Heykel veya modelaj derslerini nerede alıyorsunuz?” sorusu katılımcıların % 92,9'u tarafından yanıtlanmıştır. Tablo 9'da da görüldüğü gibi, Katılımcıların % 69,2'si heykel derslerini heykel atölyesinde, % 22,5'i herhangi bir atölyede % 8,2'si de (bu dersleri) her ikisinde de aldıklarını belirtmiştir.

Tablo 9. Heykel Derslerinin Alındığı Yer

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Heykel Atölyesinde	126	64,3	69,2
Herhangi bir Atölyede	41	20,9	22,5
Her ikisi de	15	7,7	8,2
Toplam	182	92,9	100,0
Cevapsız	14	7,1	
Genel Toplam	196	100,0	

Heykel Atölyelerinde Araç-Gereç Durumu

Heykel atölyelerindeki araç-gereç durumunu sorgulayan soruya % 98 oranında yanıt alınmıştır. Tablo 10'da yer alan dağılıma göre, çalışmaya katılan öğrencilerin % 83,3'ü gibi büyük bir bölümü heykel çalışmaları yaptıkları atölyelerde araç-gereç durumunun yeterli olmadığını belirtirken, % 16,7'si de bu atölyelerdeki araç-gereç durumunun yeterli olduğunu belirtmiştir.

Tablo 10. Heykel Atölyelerinde Araç-Gereç Durumu

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	32	16,3	16,7
Hayır	160	81,6	83,3
Toplam	192	98,0	100,0
Cevapsız	4	2,0	
Genel Toplam	196	100,0	

Araç-Gereç Kullanımı

Çalışma kapsamında öğrencilere yöneltilen bir diğer soru da “İmkânlarınız dahilindeki araç gereci tam olarak kullanabiliyor musunuz ?” şeklinde ifade edilen sorudur. İlgili soruya çalışmaya katılan öğrencilerin % 98’i yanıt vermiştir. Tablo 11’de de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 60,9’u ilgili soruya “hayır” yanıtını verirken, % 39,1’i de “evet” yanıtını vermiştir.

Tablo 11. Araç Gereç Kullanımı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	75	38,3	39,1
Hayır	117	59,7	60,9
Toplam	192	98,0	100,0
Cevapsız	4	2,0	
Genel Toplam	196	100,0	

Öğrencilerin Heykel Dersi ve Çalışmalarına İlişkin Görüşleri

Bu başlık altında öğrencilerin heykel dersi ve çalışmalarına ilişkin görüşleri betimleyici bulgular ışığında değerlendirilmiştir.

Üç Boyutlu Çalışmalara Duyulan İlgisi

Öğrencilerin üç boyutlu çalışmalara karşı ilgi duyup duymadıkları çalışma kapsamında sorgulanan konulardan biridir. İlgili soruya verilen yanıtların dağılımı Tablo 12’de yer almaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin % 99,5’i konuyla ilgili görüşlerini belirtmiştir. Buna göre öğrencilerin % 85,6’sı üç boyutlu çalışmalara karşı özel bir ilgi duyduğunu ifade ederken, % 14,4’ü de bu tür çalışmalara karşı özel ilgisinin olmadığını ifade etmiştir.

Tablo 12. Üç Boyutlu Çalışmalara Duyulan İlgisi

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	167	85,2	85,6
Hayır	28	14,3	14,4
Toplam	195	99,5	100,0
Cevapsız	1	,5	
Genel Toplam	196	100,0	

Geçmiş Eğitim ve Deneyimlerin Heykel Dersi İçin Yeterli Alt Yapı Oluşturması

Öğrencilere yöneltilen; geçmiş eğitim ve deneyimlerinin şu anda aldıkları heykel dersleri için yeterli bir alt yapı oluşturup oluşturmadığı sorusuna % 98,5 oranında yanıt alınmıştır. Tablo 13’de de görüldüğü gibi çalışmaya

katılan öğrencilerin % 71'i geçmiş eğitim ve deneyimlerinin aldıkları heykel dersi için yeterli bir alt yapı oluşturduğunu düşünürken, % 29'u da eğitim ve deneyimlerinin bu dersler için yeterli bir alt yapı oluşturmadığını düşünmektedir.

Tablo 13. Geçmiş Eğitim ve Deneyimlerin Heykel Dersi İçin Yeterli Alt Yapı Oluşturması

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	56	28,6	29,0
Hayır	137	69,9	71,0
Toplam	193	98,5	100,0
Cevapsız	3	1,5	
Genel Toplam	196	100,0	

Önceki Eğitim Sürecinde Heykel Çalışmaları

“Daha önceki eğitim sürecinizde hiç heykel çalışması yaptınız mı?” sorusuna Katılımcıların % 99,5'i yanıt vermişlerdir. Tablo 14'de yer alan dağılıma göre çalışmaya katılan öğrencilerin % 58,5'i önceki eğitim süreçlerinde hiç heykel çalışması yapmadığını, % 41,5'i de bu süreçte heykel çalışması yaptığını belirtmiştir.

Tablo 14. Önceki Eğitim Sürecinde Heykel Çalışmaları

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	81	41,3	41,5
Hayır	114	58,2	58,5
Toplam	195	99,5	100,0
Cevapsız	1	,5	
Genel Toplam	196	100,0	

Yaşanılan Bölgedeki Anıt Heykeller Hakkında Sahip Olunan Bilgi Düzeyinin Yeterliliği

Öğrencilerin yaşadıkları şehir ve çevresindeki anıt heykeller hakkında yeterince bilgi sahibi olup olmadıklarını sorgulayan soru, çalışmaya katılan öğrencilerin % 99,5'i tarafından yanıtlanmıştır. Tablo 15'de yer alan dağılıma göre, Katılımcıların % 76,4'ü gibi önemli bir bölümü yaşadıkları şehir ve çevresindeki anıt heykeller hakkında yeterince bilgi sahibi olduklarını düşünmezken, % 23,6'sı da bu konuda yeterince bilgi sahibi olduklarını düşünmektedir.

Tablo 15. Yaşanılan Bölgedeki Anıt Heykeller Hakkında Sahip Olunan Bilgi Düzeyinin Yeterliliği

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	46	23,5	23,6
Hayır	149	76,0	76,4
Toplam	195	99,5	100,0
Cevapsız	1	,5	
Genel Toplam	196	100,0	

Son Bir Yılda Heykel Sergisi Ziyareti

“Son bir yıl içinde heykel veya üç boyutlu çalışmaların sergilendiği bir sergiye gittiniz mi?” şeklinde yöneltilen soruya Katılımcıların yarısından fazla kısmı “evet” yanıtını vermiştir. İlgili soru Katılımcıların % 99,5'i tarafından yanıtlanmıştır. Tablo 16'da da görüldüğü gibi Katılımcıların % 59'u ilgili soruya “evet” yanıtını verirken, % 41'i de “hayır” yanıtını vermiştir.

Tablo 16. Son Bir Yılda Heykel Sergisi Ziyareti

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	115	58,7	59,0
Hayır	80	40,8	41,0
Toplam	195	99,5	100,0
Cevapsız	1	,5	
Genel Toplam	196	100,0	

Bilgi Sahibi Olunan Heykeltıraş Sayısı

Çalışmaya katılan öğrencilere yöneltilen diğer bir soru da kaç tane heykeltıraş hakkında bilgi sahibi olduklarıyla ilgilidir. Söz konusu soruyu Katılımcıların % 98'i yanıtlamışlardır. Tablo 17'de ayrıntılı olarak görülen dağılıma göre Katılımcıların % 50,5'i "1 ile 3 arası", % 40,1'i "4 ile 10 arası", % 7,3'ü "10 ile 20 arası" ve son olarak % 2,1'i de "20 ve üzeri sayıda" heykeltıraş hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtmiştir.

Tablo 17. Bilgi Sahibi Olunan Heykeltıraş Sayısı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
1-3	97	49,5	50,5
4-10	77	39,3	40,1
10-20	14	7,1	7,3
20 ve Üzeri	4	2,0	2,1
Toplam	192	98,0	100,0
Cevapsız	4	2,0	
Genel Toplam	196	100,0	

Heykel Sanatının Türk Toplumuna Kültürel Açıdan Yakınlığı

"Türk toplumuna heykel sanatının kültürel açıdan yakın olduğuna katılıyor musunuz?" sorusu çalışmaya katılan öğrencilerin % 98'i tarafından yanıtlanmıştır. Söz konusu soruya verilen yanıtlara bakıldığında öğrencilerin % 40,1'i "katılmıyorum", % 35,9'u "katılıyorum", % 16,7'si "kesinlikle katılmıyorum", % 7,3'ü de "kesinlikle katılıyorum" ifadelerini kullanmışlardır. Tablo 18'de de görüldüğü gibi bu dağılımın ortaya koyduğu sonuç; Katılımcıların yarısından fazla bölümünün bu yargıyla ilgili olarak olumsuz görüş bildirmiş olmalarıdır.

Tablo 18. Heykel Sanatının Türk Toplumuna Kültürel Açıdan Yakınlığı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	32	16,3	16,7
Katılmıyorum	77	39,3	40,1
Katılıyorum	69	35,2	35,9
Kesinlikle Katılıyorum	14	7,1	7,3
Toplam	192	98,0	100,0
Cevapsız	4	2,0	
Genel Toplam	196	100,0	

Heykel Eğitiminde Üç Boyutlu Form Algısı

Katılımcıların görüşlerinin alındığı diğer bir konu da, aldıkları heykel eğitiminin üç boyutlu form algısı açısından kendilerine yeterli bilgi ve beceri sağlayıp sağlamayacağıyla ilgilidir. Söz konusu yargıyla ilgili olarak çalışmaya katılan öğrencilerin % 98'i görüş bildirmişlerdir. Tablo 19'daki verilen yanıtların dağılımında da görüldüğü gibi Katılımcıların % 55,2'si "katılıyorum", % 21,9'u "kesinlikle katılıyorum", % 20,3'ü

“katılmıyorum” ve % 2,6’sı da “kesinlikle katılmıyorum” yanıtlarını vermişlerdir. Bu dağılımdan yola çıkarak Katılımcıların büyük bir kısmının aldıkları heykel eğitiminin üç boyutlu form algısı açısından kendilerine yeterli bilgi ve beceri sağlayacağına inandıkları sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 19. Heykel Eğitiminde Üç Boyutlu Form Algısı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	5	2,6	2,6
Katılmıyorum	39	19,9	20,3
Katılıyorum	106	54,1	55,2
Kesinlikle Katılıyorum	42	21,4	21,9
Toplam	192	98,0	100,0
Cevapsız	4	2,0	
Genel Toplam	196	100,0	

Alınan Teorik Bilgilerin Yeterlilik Düzeyi

Katılımcılara yöneltilen bir diğer soru da “Heykel sanatı hakkında aldığınız teorik bilgilerin eğitimci statünüz için yeterli olduğuna katılıyor musunuz?” biçiminde ifade edilen sorudur. İlgili soruya Katılımcıların % 96,9’u yanıt vermişlerdir. Katılımcıların % 52,6’sı “katılmıyorum”, % 28,9’u “katılıyorum”, % 10’u “kesinlikle katılmıyorum”, % 8,4’ü de “kesinlikle katılıyorum” yanıtlarını vermişlerdir. Tablo 20’deki dağılım, Katılımcıların yarıdan fazla kısmının, aldıkları teorik bilgilerin eğitimci statüleri için yeterli olmadığını düşündüklerini ortaya koymuştur.

Tablo 20: Alınan Teorik Bilgilerin Yeterlilik Düzeyi

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	19	9,7	10,0
Katılmıyorum	100	51,0	52,6
Katılıyorum	55	28,1	28,9
Kesinlikle Katılıyorum	16	8,2	8,4
Toplam	190	96,9	100,0
Cevapsız	6	3,1	
Genel Toplam	196	100,0	

Heykel Çalışmalarında Katılımcıların Kendilerini İfade Etmeleri

“Heykel yaparken kendimi daha rahat ifade edebiliyorum” yargısıyla ilgili olarak çalışmaya katılan öğrencilerin % 96,9’u yanıt vermişlerdir. Tablo 21’de görüldüğü gibi, söz konusu yargıyla ilgili olarak Katılımcıların % 50,5’i “katılıyorum”, % 26,3’ü “katılmıyorum”, % 20’si “kesinlikle katılıyorum”, % 3,2’si de “kesinlikle katılmıyorum” yanıtlarını vermişlerdir. Dağılımın ortaya koyduğu sonuç, Katılımcıların önemli bir bölümünün heykel yaparken kendilerini daha rahat ifade edebildikleri şeklinde özetlenebilir.

Tablo 21. Heykel Çalışmalarında Katılımcıların Kendilerini İfade Etmeleri

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	6	3,1	3,2
Katılmıyorum	50	25,5	26,3
Katılıyorum	96	49,0	50,5
Kesinlikle Katılıyorum	38	19,4	20,0
Toplam	190	96,9	100,0
Cevapsız	6	3,1	
Genel Toplam	196	100,0	

Heykel Sanatının Yaratıcılığı Daha Çok Geliştirmesi

Katılımcıların görüşlerine sunulan bir diğer yargı da “Heykel sanatı üç boyutlu bir sanat dalı olması itibariyle diğer sanat çalışmalarına oranla yaratıcılığı daha çok geliştirmektedir” biçiminde ifade edilen yargıdır. Söz konusu ifadeye ilişkin olarak Katılımcıların % 98’i görüş bildirmişlerdir. Tablo 22’de de görüldüğü gibi, yargıyla ilgili belirtilen görüşlerin dağılımı şu şekilde gerçekleşmiştir: % 52,1 “katılıyorum”, % 29,7 “kesinlikle katılıyorum”, % 12,5 “katılmıyorum”, % 5,7 “kesinlikle katılmıyorum”. Bu dağılıma göre Katılımcıların tamamına yakını, heykel sanatının üç boyutlu bir sanat dalı olduğu için diğer sanat çalışmalarına oranla yaratıcılığı daha çok geliştirdiğine inanmaktadır.

Tablo 22. Heykel Sanatının Yaratıcılığı Daha Çok Geliştirmesi

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	11	5,6	5,7
Katılmıyorum	24	12,2	12,5
Katılıyorum	100	51,0	52,1
Kesinlikle Katılıyorum	57	29,1	29,7
Toplam	192	98,0	100,0
Cevapsız	4	2,0	
Genel Toplam	196	100,0	

Heykel Sanatında Üçüncü Boyut ve Heykelin Karmaşıklığı

Çalışma kapsamında öğrencilerin görüşlerine sunulan son yargı; “Heykel sanatında üçüncü boyutun olması heykeli karmaşık ve zor bir sanat dalı yapmakta” yargısıdır. Söz konusu yargıyla ilgili olarak çalışmaya katılan öğrencilerin % 99’u görüş bildirmişlerdir. Tablo 23’de yer alan yanıt dağılımlarına bakıldığında Katılımcıların % 41,2’sinin “katılmıyorum”, % 29,9’unun “katılıyorum”, % 18,6’sının “kesinlikle katılmıyorum”, % 10,3’ünün de “kesinlikle katılıyorum” yanıtlarını verdikleri görülmektedir. Buna göre Katılımcıların yarısından fazla bölümü heykel sanatında üçüncü boyutun olmasının onu karmaşık ve zor bir sanat dalı yaptığı düşüncesine katılmamaktadır.

Tablo 23. Heykel Sanatında Üçüncü Boyut ve Heykelin Karmaşıklığı

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	36	18,4	18,6
Katılmıyorum	80	40,8	41,2
Katılıyorum	58	29,6	29,9
Kesinlikle Katılıyorum	20	10,2	10,3
Toplam	194	99,0	100,0
Cevapsız	2	1,0	
Genel Toplam	196	100,0	

Sonuçlar ve Öneriler

Kültür seviyesi yüksek bireyler yetiştirmek için, bireyin eğitim seviyesini ve aldığı eğitim kalitesini artırmak gerekmektedir, eğitim yol ise kültür yolunun hayat boyu öğrendiklerinin tümüdür. Bireye zengin elemanlarla donatılmış bir yol sunarsanız kültürel açıdan ulaşacağı hedefte büyüyecektir. Türkiye’de heykel sanatının kültürel alt yapısı zengin olmasına rağmen, toplumdaki sosyal algı nedeniyle çok fazla benimsenememiştir. Bu sanatın temellerini gelişim ve faydalarını topluma, toplumun genç bireyelerine öğretecek olan günümüz Eğitim Fakülteleri Resim İş Öğretmenliği Bölümlerinde okuyan bireylerin bu sanata bakış açıları ve yetiştirilme metotları bu sanatın daha iyi anlaşılması ve kabul görmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Bu noktadan hareketle araştırmada Türk heykel sanatının gelişim sürecine değinilmiştir. Bireyin algılama biçimi ve algılamayı etkileyen unsurlar ele alınmıştır. Toplumsal ve kültürel açıdan heykel sanatının nasıl algılandığı değerlendirilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda anket araştırması yapılmıştır. Öğrencilerin heykel algılama biçimleri farklılıklar, eksik yönler ve sorunlar tespit edilmiştir.

Anket uygulamalarının sonucunda yapılan analizler neticesinde, ankete katılan öğrencilerin demografik özellikleri (cinsiyet, yaş, ailenin ekonomik durumu, ailenin eğitim durumu, mezun olunan lise türü), heykel derslerinin içerik ve araç gereç bakımından öğrenci görüşleri, öğrencilerin heykel derslerine ve çalışmalarına ilişkin görüşleri tespit edilmiştir. Araştırmada altı farklı üniversitede okuyan Eğitim Fakültesi Resim İş Öğretmenliği Bölümlerinde eğitim- öğretim gören 4. sınıf öğrencilerine anket uygulanmıştır.

Yapılan anket uygulamalarının sonucunda mevcut müfredat içerisinde verilen heykel ders saatlerinin yetersiz olduğu anlaşılmıştır. Heykel toplumsal bilincin artması ve heykelin özümsenmesi için öğrencinin eğitim süreci içinde aldığı heykel derslerinin artırılması gerekmektedir. Heykel atölyelerinin olup olmadığına yönelik yapılan sorgulamada bazı üniversitelerde heykel atölyelerinin eksik ve/veya yetersiz olduğu anlaşılmıştır. Heykel eğitiminin atölye ortamında uygulanması gereken bir sanat olması niteliğiyle bu ders için mecburen atölye oluşturulmalı ve teknik malzemelerin tam olarak kullanımı sağlanmalıdır.

Heykel derslerinin yapıldığı atölyede gerekli teknik ve sanatsal materyal ve malzemenin yetersiz olduğu anlaşılmıştır. Sonuçta verilen heykel eğitimi nihai hedefine ulaşamayacak ve tam anlamıyla verimli bir sanat eğitimcisi yetişmeyecektir. Bu tür eksiklerin giderilmesi gerekmektedir. Ayrıca öğrencilerin ellerindeki imkanlar dahilindeki malzemeyi tam olarak kullanamadıkları anlaşılmıştır. Bu sorunun kaynağı bilinmemektedir fakat mevcut öğretim elemanlarının bu sorunun üzerine eğilmeli ve eksik bilgi ve yetersiz teknik beceri ile öğrenci mezun etmemeleri gerekir.

Öğrencilerin %85 gibi büyük bir çoğunluğu heykel sanatına ilgi duymaktadır fakat daha önce aldıkları geçmiş eğitim ve deneyimlerinin şu anda alıyor oldukları heykel dersleri için yeterli olmadığı görüşü ortaya çıkmıştır. Bu konuda gerek ilk ve orta öğretimde gerekse yüksek öğretim kurumlarında bu ders içeriklerine ağırlık verilmelidir. Yine Eğitim Fakültelerinde okuyan öğrencilerin daha önceki senelerde aldıkları eğitim programında alt yapının oluşmasına yönelik derslere yer verilmelidir.

Anket grubuna katılan öğrencilerin %20,9 Güzel Sanatlar Lisesinden, %79'luk kısmı ise diğer farklı liselerden gelmiştir. Ve öğrencilerin "Daha önceki eğitim sürecinizde hiç heykel çalışması yaptınız mı?" sorusuna öğrencilerin %58,2 sinin hayır cevabı vermesi heykel eğitiminin yetersizliğini ortaya koymaktadır. İlk ve orta öğretim kurumlarında bu derse yer verilmediğini fakat bireyin yaratıcılığının gelişmesi ve fiziki çevresini sanatsal açıdan daha iyi algılayabilmesi için heykel eğitimine, sürecine daha fazla süre ve önem verilmelidir.

Anket sonuçlarına göre her biri öğretmen adayı olan öğrencilerin yaşadıkları çevredeki anıtlar ve heykeller hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları anlaşılmıştır. Bu sorun topluma heykel bilincini öğretecek ve sanat kültürünü geliştirecek olan kişilerin eğitimi için büyük bir eksiktir. Eksiğin giderilmesi için gerek müze dersleri içerisinde gerekse sanat tarihi dersleri içerisinde heykel eğitiminin alt yapısı tamamlanmalıdır. Yani öğrencilerin teorik heykel bilgileri artırılmalıdır. Kültürümüz içerisinde resim sanatı kadar kendisine yer edinememiş ve dar bir alanda kalmış olan heykel sanatı için, heykel sergilerine katılım oranı da artırılmalıdır. Bu sayede heykel sanatı, sanatçısı ve onun toplum içerisinde algılanması açısından büyük faydalar sağlayacaktır.

Heykel sanatının Türk toplumuna kültürel açıdan yakınlığı konusunda öğrencilerin %50 den fazlası olumsuz görüş bildirmişlerdir. Yanı sıra öğrencilerin aldıkları heykel eğitiminin kendilerine üçboyutlu form algısı açısından yeterince bilgi ve beceri sağlayacağına inanmaktalar. Demek oluyor ki öğrenciler aldıkları eğitimin faydalarına inanmaktalar. Bu sanatın eğitimcileri; bu sanatın köklerini kültürel ve tarihi mirasımız olan taş yapıtlarımızda ve anıtlarımızda aramaları ve ilişkilendirmeleri gereksinimini doğurmaktadır. Netice olarak heykel sanatının kabul görmesindeki ve algılanmasındaki önyargıların giderilmesi kolaylaşacaktır. Sanat eğitiminde yaratıcılığın geliştirilmesi ve bireylerin sanatsal yönden kendilerini daha iyi ifade etmeleri için heykel çalışmalarına daha fazla yer verilmelidir.

Not

Bu çalışma, yazarın Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı'nda yapmış olduğu "Heykel Çalışmalarının Lisans Düzeyindeki Öğrencilerde Algılama Biçimi" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir. Yazar, katkılarından dolayı Yrd. Doç. Dr. Hülya KAROĞLU'na teşekkür eder.

Kaynaklar

- Geray, H. (2004). *Toplumsal Araştırmalarda Nicel ve Nitel Yöntemlere Giriş*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Güvenç, B. (1997). *Kültürün ABC'si*. İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık.
- Hızal, M. (1997). Türk Heykelinde Moral "İstemi" Yaratma Süreci. *Türkiye'de Sanat*, 29, 43-4
- Karasar, N. (2003). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özkarakoç, Ö, (2004). *İlköğretim II Kademedede Üç Boyutlu Sanat Uygulamalarının Yaratıcılığın Gelişmesine Etkisi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Konya: S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yeşilkaya, N. G. (2002). Osmanlı'da ve Cumhuriyet'te Anıt- Heykeller ve Kentsel Mekan. *Sanat Dünyamız*, 82, 147-153.

Yazar Bilgileri

Ömer Tayfur Öztürk

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Güzel Sanatlar Fakültesi

Resim Bölümü

Konya

İrtibat yazar e-posta: tozturk@konya.edu.tr
